

Kommittédirektiv

Förbättrat informationsutbyte och en mer ändamålsenlig lagreglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Beslut vid regeringssammanträde den 11 maj 2023

Sammanfattning

En särskild utredare ska göra en översyn av den reglering som styr informationsutbytet och behandlingen av personuppgifter för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Syftet är att förbättra förutsättningarna för en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Utredaren ska bl.a.

- lämna förslag på hur informationsutbytet mellan Arbetsförmedlingen och andra aktörer kan förbättras för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
- lämna förslag på en ny och ändamålsenlig dataskyddsreglering för Arbetsförmedlingen och vid behov för Kammarkollegiet,
- lämna förslag på hur de lagar som styr den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan regleras mer sammanhållet och ändamålsenligt, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utredaren ska noga väga behovet av ett förbättrat informationsutbyte och en mer ändamålsenlig personuppgiftsbehandling mot den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet.

Uppdraget ska redovisas senast den 13 juni 2025.

Aktörerna i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Som beskrivs i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten består verksamheten av arbetsmarknadspolitiska program och andra arbetsmarknadspolitiska insatser som syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Verksamheten hanteras främst av Arbetsförmedlingen. Myndighetens huvudsakliga uppdrag är att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt genom att bl.a. inhämta och tillgängliggöra information om lediga arbeten, effektivt sammanföra arbetssökande med de arbetsgivare som söker arbetskraft och verka för att förkorta arbetslöshetstider hos arbetssökande och vakanstider hos arbetsgivare. Arbetsförmedlingen ska ge stöd och insatser för att stärka en arbetssökandes möjligheter att få ett arbete. Myndigheten ska även med hjälp av anställningsfrämjande åtgärder stimulera arbetsgivare att anställa arbetssökande som inte kan få arbete utan stöd. Bland insatserna som Arbetsförmedlingen kan besluta om finns reguljär utbildning, upphandlad utbildning, förberedande insatser, praktik och stöd till start av näringsverksamhet samt särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, bl.a. lönebidrag och skyddat arbete. Arbetsförmedlingen förfogar även över andra former av subventionerade anställningar. Kammarkollegiet ansvarar för den del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som utgörs av det grundläggande omställnings- och kompetensstödet.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten berör även flera andra aktörer. Försäkringskassan beslutar om utbetalning av flera arbetsmarknadspolitiska ersättningar och samverkar med Arbetsförmedlingen för att stödja sjukskrivna att kunna återgå i arbete. Arbetsförmedlingen samverkar även med Kriminalvården om arbetssökande i kriminalvården. Därutöver kan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt regioner och kommuner delta som samverkande parter i verksamhet med finansiell samordning för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser, i syfte att dessa individer uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Det är i stor utsträckning andra aktörer än Arbetsförmedlingen och Kammarkollegiet som anordnar och utför de arbetsmarknadspolitiska insatserna, även om beslut om insatserna för enskilda fattas av myndigheterna. Många insatser upphandlas eller anskaffas av Arbets-

förmedlingen och Kammarkollegiet och utförs därmed av leverantörer till myndigheterna. Vissa insatser anordnas av andra än leverantörer, t.ex. av arbetsgivare som tar emot arbetslösa personer i praktik eller arbetsträning. Det statligt helägda bolaget Samhall Aktiebolag har till uppgift att skapa meningsfulla och utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Insatser anordnas också hos olika typer av utbildningsanordnare, t.ex. folkhögskolor och yrkeshögskolor. Därutöver bedriver kommunerna verksamhet inom flera områden med olika koppling till arbetsmarknadspolitiken. Kommunerna ansvarar exempelvis för den kommunala vuxenutbildningen (komvux) inklusive komvux i svenska för invandrare (sfi), yrkesutbildningar och utbildningar på grundläggande nivå. Kommunerna ansvarar också för samhällsorienteringen för vissa nyanlända invandrare. Många av de personer som får stöd av en kommuns socialförvaltning är även arbetslösa inskrivna vid Arbetsförmedlingen.

Utöver de aktörer som utför eller medverkar i utförandet av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns en mängd andra aktörer i eller med nära koppling till arbetsmarknadspolitiken. Det är t.ex. statliga myndigheter som Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) och Statens servicecenter. Arbetslöshetskassorna har statens uppdrag att hantera och administrera arbetslöshetsförsäkringen. Arbetsförmedlingen samverkar även med arbetsmarknadens parter, arbetsgivare, branschorganisationer och idéburen sektor i den utsträckning som det behövs för verksamheten.

Uppdraget att föreslå ett förbättrat informationsutbyte för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Informationsutbytet regleras i dag i flera regelverk

Vilken information aktörer i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten har möjlighet att utbyta styrs av flera olika regelverk. Tystnadsplikt för anställda hos myndigheter regleras i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Sekretessen i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten regleras framför allt i 28 kap. 11 och 12 a §§ OSL. Sekretessen för andra offentligrättsliga aktörers verksamheter som har betydelse för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten regleras i andra delar av OSL, t.ex. sekretess i utbildningsverksamhet i 23 kap, sekretess inom socialtjänsten i 26 kap. och sekretess i verksamhet som rör skatt i 27 kap. Tystnadsplikt för anställda hos privata aktörer regleras som huvudregel inte i OSL utan i särskilda lagar.

Exempel på sådan reglering i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns i lagen (1992:314) om tystnadsplikt i verksamhet i Samhallgruppen och i 4 § lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Av 10 kap. 28 § OSL följer att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om det finns en uppgiftsskyldighet som följer av lag eller förordning. Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i allmänhet i de författningar som reglerar den verksamhet där uppgiftsskyldigheten gäller. Uppgiftsskyldigheten för myndigheter regleras som huvudregel i förordning. Som huvudregel krävs det stöd i lag för att meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för privata aktörer. Exempel på sådan reglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns i 2 och 3 §§ lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i 2 § lagen (2020:474) om skyldighet för kreditinstitut och försäkringsgivare att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen.

Varför behöver informationsutbytet förbättras?

När Arbetsförmedlingen inte har tillgång till relevant information riskerar inskrivna vid Arbetsförmedlingen att inte få rätt stöd i rätt tid. Även samverkan och samarbete mellan aktörer som ska ge stöd till en enskild kan försvåras, t.ex. när parallella insatser ges av Arbetsförmedlingen och av en kommun. Myndighetsbeslut riskerar att baseras på inaktuella eller felaktiga uppgifter om sakförhållanden som inte enkelt kan verifieras eller kontrolleras genom tillgång till information som finns hos andra aktörer. Det handlar både om underlag för gynnande beslut och om förutsättningar för kontroll och uppföljning. För att upprätthålla legitimitet i arbetsmarknadspolitiken är det viktigt att det finns en väl fungerande kontroll av att arbetssökande och arbetsgivare uppfyller de skyldigheter som gäller för olika typer av ersättningar och stöd. Det behöver finnas goda förutsättningar att förebygga, förhindra, upptäcka och ingripa mot felaktiga utbetalningar, bidragsbrott och annan brottslighet.

Förbättrade möjligheter att verifiera uppgifter ökar även kvaliteten på registerdata och statistik, vilket ger bättre möjligheter för uppföljning av verksamheten. Tillgång till mer information skapar förutsättningar att utnyttja tekniska möjligheter för t.ex. maskinella analyser som del av statistiska bedömningsstöd som Arbetsförmedlingen använder för att uppskatta hur långt från arbetsmarknaden en arbetssökande står. Det kan bl.a. skapa bättre underlag för Arbetsförmedlingen inför beslut om stöd och

underlätta för myndigheten att fatta beslut om anvisning till program som är arbetsmarknadspolitiskt motiverade. Bristande möjligheter att utbyta information mellan aktörer kan leda till minskad effektivitet och kvalitet, t.ex. om samma uppgift behöver inhämtas av olika aktörer. Det kan även skapa onödigt merarbete för enskilda om de behöver lämna samma uppgift flera gånger.

Det är viktigt att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten har goda förutsättningar att bedrivas effektivt och rättssäkert, på ett sätt som bidrar till att uppnå arbetsmarknadspolitikens mål. Tillgången till relevant information för Arbetsförmedlingen, Kammarkollegiet och andra myndigheter är en grundläggande förutsättning för att de ska kunna utföra sina respektive uppdrag effektivt och fatta ändamålsenliga beslut. Det är även viktigt att leverantörer, kommuner och andra anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser har tillgång till relevant information för att kunna planera, utföra och följa upp de insatser de tillhandahåller. Även om en stor del av relevant information kan komma direkt från den arbetssökande själv är möjligheten att utbyta information mellan Arbetsförmedlingen, andra myndigheter och anordnare av insatser många gånger nödvändig. Information som kan förbättra den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns bl.a. hos statliga myndigheter som Skatteverket, Försäkringskassan, Migrationsverket och Centrala studiestödsnämnden. Arbetsförmedlingen har möjlighet till informationsutbyte med många myndigheter och andra aktörer i dag. Förutsättningarna för ett effektivare informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och leverantörer har nyligen förbättrats genom de ändringar som trädde i kraft den 1 december 2022 utifrån förslag i propositionen Förbättrade förutsättningar för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (prop. 2021/22:216, bet. 2021/22:AU15, rskr. 2021/22:426). Då infördes bl.a. bestämmelser om uppgiftsskyldighet och tystnadsplikt för leverantörer samt sekretessbrytande bestämmelser för Arbetsförmedlingen i förhållande till myndighetens leverantörer. För flera andra aktörer saknas motsvarande reglering om utbyte av information eller behandling av personuppgifter. Det finns t.ex. inte särskild reglering för anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser som inte är leverantörer till Arbetsförmedlingen. För Samhall finns en särskild reglering om tystnadsplikt, men det saknas exempelvis sekretessbrytande bestämmelser för Arbetsförmedlingen i förhållande till Samhall.

Arbetsförmedlingen har i olika former framfört vissa behov av att ändra och förtydliga i regelverk om både utbyte av information och om personuppgifts-

behandling (se bl.a. dnr A2021/00917 och A2022/00336). Kammarkollegiet har framfört behov av en författningsreglerad skyldighet för leverantörer av det offentliga grundläggande omställnings- och kompetensstödet att lämna uppgifter till myndigheten. Även Delegationen för unga och nyanlända till arbete lyfter vikten av informationsutbyte mellan staten och kommunerna i sitt slutbetänkande (SOU 2023:7). I departementspromemorian Utökat informationsutbyte (Ds 2022:13) lyfts behovet av utökat elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter för korrekta beslut i fråga om ersättningar från välfärdssystemen och för att motverka arbetslivs-kriminalitet, med förslag som bl.a. berör Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket och Skatteverket. Det bör därför göras en bred översyn av hur informationsutbytet kan förbättras för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Utredaren ska därför

- kartlägga vilka behov av information som Arbetsförmedlingen, Kammarkollegiet, kommuner, andra myndigheter, anordnare av insatser och andra aktörer har för att kunna utföra sina respektive uppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
- lämna förslag på hur informationsutbytet mellan Arbetsförmedlingen, Kammarkollegiet, kommuner, andra myndigheter, anordnare av insatser och andra aktörer kan förbättras för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, samtidigt som den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet värnas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget att se över hur dataskyddsregleringen för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan göras mer ändamålsenlig

Nuvarande reglering av personuppgiftsbehandling

Enligt 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen är var och en skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Inskränkningar i det grundlagsfästa skyddet kan endast göras genom lag och bara under de förutsättningar som anges i 2 kap. 20–22 §§ regeringsformen.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av person-

uppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), förkortad EU:s dataskyddsförordning, utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU. Förordningen är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer, men tillåter och förutsätter ibland att medlemsstaterna kompletterar förordningen med nationell lagstiftning. EU:s dataskyddsförordning kompletteras i Sverige av bl.a. lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, förkortad dataskyddslagen. Dataskyddslagen är subsidiär till annan lag eller förordning, vilket möjliggör avvikande bestämmelser i särskilda registerförfattningar.

För Arbetsförmedlingens personuppgiftsbehandling gäller lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och den tillhörande förordningen (2002:623) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Författningarna tillkom för 20 år sedan (prop. 2001/02:144, bet. 2001/02:AU8, rskr. 2001/02:244). I samband med EU:s dataskyddsreform gjordes anpassningar av vissa författningar på arbetsmarknadsområdet, bl.a. Arbetsförmedlingens registerlag, till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:112, bet. 2017/18:AU12, rskr. 2017/18:235). Det var dock inte fråga om en generell översyn av registerförfattningarna, även om vissa justeringar gjordes där behov uppmärksammats vid översynen som inte direkt hade samband med dataskyddsförordningen (prop. 2017/18:112 s. 71–76).

Kammarkollegiet saknar särskilda registerförfattningar för den del av myndighetens verksamhet som hänför sig till den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, dvs. det grundläggande omställnings- och kompetensstödet. Myndighetens behandling av personuppgifter görs därför med stöd av EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen.

Det saknas även särskilda registerförfattningar för den verksamhet som andra aktörer, t.ex. leverantörer och andra anordnare, bedriver inom det arbetsmarknadspolitiska området. Dessa aktörers behandling av personuppgifter görs därför med stöd av EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen.

Varför behöver dataskyddsregleringen ses över?

Någon allmän översyn av Arbetsförmedlingens registerförfattningar har inte gjorts sedan författningarnas tillkomst. Den översyn som gjordes i samband med EU:s dataskyddsreform var som anges ovan i stort sett begränsad till anpassningar till EU:s dataskyddsförordning. De senaste decennierna har förutsättningarna för myndigheternas digitalisering och personuppgiftsbehandling förändrats avsevärt med hänsyn till såväl den snabba tekniska utvecklingen som nya dataskyddsregler inom främst EU. Det framgår redan av dessa skäl att det är nödvändigt med en systematisk genomgång av de aktuella registerförfattningarna. Arbetsförmedlingen har framfört detta önskemål vid ett flertal tillfällen.

I förarbetena till Arbetsförmedlingens registerlag framgår att avsikten var att regleringen skulle vara teknikoberoende och flexibel för att inte hindra pågående och framtida effektiviseringar av verksamheten (prop. 2001/02:144 s. 28). Trots detta kan det konstateras att registerlagen inte längre framstår som ändamålsenlig och anpassad till dagens behov hos Arbetsförmedlingen. Till exempel togs registerförfattningarna fram under en tid då manuell handläggning av enskilda ärenden var det vanligaste arbets sättet. De är inte anpassade till den mer avancerade och omfattande automatiserade behandlingen av personuppgifter som är aktuell i dag när nya it-system byggs. Digitaliseringen innebär även att allt fler informationsflöden övergår till att enbart hanteras i elektronisk form. För att anpassa Arbetsförmedlingens registerförfattningar om t.ex. elektroniskt utlämnande till denna utveckling krävs nya överväganden och en mer flexibel reglering, något som redan finns i flera andra registerförfattningar. Den tekniska utvecklingen har därutöver skapat nya möjligheter för myndigheterna att använda maskinella riskbaserade analyser och urval för att kunna koncentrera sin kontroll mot områden med hög risk för fel och fusk och där bästa möjliga effekt kan uppnås. Arbetsförmedlingen utvecklar också statistiska bedömningsstöd för att uppskatta hur långt från arbetsmarknaden en arbetssökande står. För att dessa möjligheter ska kunna utnyttjas bättre än i dag och därmed skapa förbättrade förutsättningar för en effektiv verksamhet krävs en ny reglering. Det finns också ett behov av att överväga om det finns utrymme för minskad detaljreglering jämfört med den reglering som i dag gäller för Arbetsförmedlingen, t.ex. de sekundära ändamålsbestämmelserna som reglerar i vilken utsträckning personuppgifter får behandlas för att lämnas ut till annan verksamhet inom den egna myndigheten, till enskilda eller till andra myndigheter för att tillgodose deras

behov. För att säkerställa att ändamålsbestämmelserna är anpassade till den tekniska utvecklingen kan det vidare finnas ett behov av en utvidgad ändamålsreglering jämfört med den som gäller för Arbetsförmedlingen i dag.

I Arbetsförmedlingens registerförfattningar finns i dag särskilda bestämmelser om sökbegränsningar, som ofta tar sikte på den databas som regleras i författning. Sökbegränsningarna tar sikte på känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse, men också på möjligheten att söka efter handlingar i databaserna. Bestämmelserna har införts av integritetsskäl (prop. 2001/02:144 s. 47). Arbetsförmedlingens registerlag innehåller mer långtgående och detaljerade sökbegränsningar än de som gäller t.ex. enligt dataskyddslagen och brottsdatalagen och har en annorlunda utformning. Det behöver utredas om dagens bestämmelser om sökbegränsningar alltjämt kan anses vara ändamålsenligt utformade.

Även strukturen och terminologin i Arbetsförmedlingens nuvarande registerförfattningar behöver ses över, bl.a. i syfte att modernisera språket och att använda enhetliga begrepp i förhållande till främst annan dataskyddsreglering.

I samband med införandet av det grundläggande omställnings- och kompetensstödet 2022 framförde Kammarkollegiet att det finns behov av en tydligare reglering för att myndigheten ska kunna behandla personuppgifter inom det grundläggande omställnings- och kompetensstödet. Även om regeringen i propositionen Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (prop. 2021/22:176 s. 362–370) gjorde bedömningen att EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning utgör tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske hos Kammarkollegiet finns det nu skäl att utreda och belysa den frågan närmare.

Leverantörer och andra anordnare utför i stor utsträckning arbetsmarknads-politiska insatser. Vid utförandet av många insatser finns det stort behov av att kunna behandla personuppgifter hos dessa aktörer, både för att genomföra insatserna och för att kunna lämna uppgifter om enskilda till både Arbetsförmedlingen och Kammarkollegiet. Det bör därför utredas om det finns behov av en dataskyddsreglering för anordnare av arbetsmarknads-politiska insatser utöver den som följer av EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen.

Utredaren ska därför

- lämna förslag på en ny och ändamålsenlig dataskyddsreglering för Arbetsförmedlingen, med mer flexibla bestämmelser som är anpassade till myndighetens nuvarande behov och den tekniska utvecklingen,
- vid behov lämna förslag på en ny dataskyddsreglering för den del av Kammarkollegiets verksamhet som avser grundläggande omställnings- och kompetensstöd,
- vid behov lämna förslag på en dataskyddsreglering för anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utredaren ska noga väga behovet av en mer ändamålsenlig personuppgiftsbehandling mot den enskildes rätt till skydd för sin personliga integritet.

Det ligger inte inom ramen för utredarens uppdrag att se över de registerförfattningar som gäller för Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering eller Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

Uppdraget att se över hur de lagar som styr den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan göras mer ändamålsenliga

Lagregleringen behöver bli mer ändamålsenlig

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten styrs i huvudsak i förordning. Övergripande och gemensamma bestämmelser om verksamheten finns i förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program finns gemensamma bestämmelser om program i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det finns även förordningar som reglerar särskilda program och ersättningar i verksamheten.

Det finns emellertid även viss lagreglering som är av betydelse för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Flera av lagarna reglerar specifika frågor, t.ex. lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd, lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt, lagen (1992:314) om tystnadsplikt i verksamhet i Samhallgruppen, lagen (1993:440) om privat arbetsförmedling, lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen och lagen (2020:474)

om skyldighet för kreditinstitut och försäkringsgivare att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen.

Den nuvarande lagregleringen för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten har tillkommit över en relativt lång tid. Sedan flera av de nuvarande regelverken tillkom har det skett stora förändringar i både den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och andra regelverk, bl.a. vilka begrepp och uttryck som används. Över tid har det för vissa typer av bestämmelser använts olika lagstiftningsmetoder, t.ex. när det gäller uppgiftsskyldigheter för fristående aktörer som regleras på olika normgivningsnivåer med en skiftande detaljgrad utan en tydlig systematik och struktur. Det har gjort lagregleringen på det arbetsmarknadspolitiska området svår att överblicka och det finns därför behov av att göra en översyn av den.

En utgångspunkt för översynen bör vara att göra lagstiftningen mer tydlig och överskådlig och därmed lättare att tillämpa, t.ex. genom att reglera uppgiftsskyldigheter mer samlat med en tydligare systematik. En ny struktur på lagstiftningen bör också kunna medge framtida förändringar av reglerna utan att överskådligheten och enhetligheten går förlorad.

Utredaren ska därför

- lämna förslag på hur de lagar som styr den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan regleras mer sammanhållet och ändamålsenligt, och
- vid behov föreslå ändrade begrepp och uttryck, men inte göra en översyn av lagbestämmelsernas materiella innehåll, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur kan bestämmelserna om sekretess regleras mer sammanhållet?

Som framgår av det första huvuduppdraget ska utredaren analysera och lämna förslag på hur informationsutbytet för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan förbättras, vilket skulle kunna innebära sekretessbrytande bestämmelser för fler aktörer i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten än för leverantörer (jfr 28 kap. 12 a § OSL). Utöver dessa ändringar kan det finnas skäl att överväga ytterligare förändringar i de bestämmelser som reglerar sekretessen i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

I sitt remissvar på den promemoria som låg till grund för förslagen i prop. 2021/22:216 framförde Arbetsförmedlingen att sekretess inte bör gälla för

beslut om stöd till arbetsgivare. Regeringen konstaterade att det saknades beredningsunderlag för att inom ramen för det lagstiftningsärendet överväga frågan om ett generellt undantag från sekretess för beslut i ärenden som rör affärs- eller driftförhållanden.

Stöd till arbetsgivare som anställer personer med någon form av subvention som beslutas av Arbetsförmedlingen finansieras av allmänna medel. Den här typen av stöd omfattar också varje år stora belopp. Det finns därför ett behov av att allmänheten och massmedierna ges möjlighet till insyn i och granskning av handläggningen av och beslut i alla ärenden om stöd till arbetsgivare, likt det som redan gäller för stöd vid korttidsarbete (jfr 28 kap. 12 § andra stycket). Det finns därför behov av att se över om det ska införas ett generellt undantag för beslut om stöd till arbetsgivare eller anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser.

I 28 kap. 11 § tredje stycket OSL finns särskilda regler för ärenden hos Försäkringskassan och i domstol som hänför sig till den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I 28 kap. 13 § OSL regleras sekretess för vissa ärenden i arbetslöshetsförsäkringen. Det finns behov av att se över om det är nödvändigt med särskilda sekretessbestämmelser för Försäkringskassan, domstolarna och arbetslöshetsförsäkringen eller om det är tillräckligt med den sekretess som följer av 28 kap. 11 § OSL.

Utredaren ska därför

- vid behov lämna förslag på en generell bestämmelse om undantag från sekretess för beslut som avser affärs- eller driftförhållanden i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, och
- vid behov lämna förslag på hur bestämmelserna om sekretess för ärenden i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten hos Försäkringskassan, domstolarna och arbetslöshetskassorna kan regleras mer sammanhållet.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska utöver vad som följer av kommittéförordningen (1998:1474) särskilt redovisa vilka konsekvenser lämnade förslag innebär för skyddet av den personliga integriteten och redovisa förslagets påverkan på den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Utredaren ska vidare redovisa de ekonomiska konsekvenserna av de förslag som lämnas. Om förslagen kan

förväntas leda till kostnadsökningar för det allmänna, ska utredaren föreslå hur dessa ska finansieras. Om förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen, ska de särskilda överväganden som gjorts i enlighet med 14 kap. 3 § regeringsformen redovisas.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Utredaren ska hålla sig informerad om och beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet, utredningsväsendet och EU. Förslagen som utredaren lämnar ska vara förenliga med EU-rätten och Sveriges övriga internationella åtaganden.

Under genomförandet av uppdraget ska utredaren, i den utsträckning som bedöms lämplig, också ha en dialog med och inhämta upplysningar från de myndigheter och andra aktörer som berörs av frågorna.

Uppdraget ska redovisas senast den 13 juni 2025.

(Arbetsmarknadsdepartementet)